

කරවිල - සාම්ප්‍රදයික මත සහ විද්‍යාකූල අගයුම

ඩී.එම්.ආර්. ප්‍රනාන්දු පුල්ලේ
ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය
හිෂ්ට්වේද අංශය, වෛද්‍ය පීඨය
කොළඹ

ශ්‍රී ලංකාවේ ජනගහණයෙන් සියයට 70% ක් පමණ, විශේෂයෙන්ම ප්‍රාථමික මට්ටමේ සිය මූලික සෞඛ්‍ය අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රම කෙරෙහි රඳ පවත්නා බැව් ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය මගින් ඇස්තමේන්තු කර ඇත. (WHO, 1978) ඖෂධීය ශාක මෙම වෛද්‍ය ක්‍රමයේ ආවේනික අංගයක් වෙයි. මේවායේ භාවිතය පදනම් වී ඇත්තේ විවිධ ජනවාර්ගික සමාජයන්හි සාම්ප්‍රදයික වෛද්‍යවරුන්ට පරම්පරා ගණනාවකින් උරුමවී ඇති අත්දැකීම් මතය. එහෙයින් එම ක්‍රමයේ සාර්ථකත්වය සහ ඉන් ඇතිවීමට ඉඩ ඇති අහිතකර බලපෑම් පිළිබඳව එය භාවිතා කරන්නවුන්ට විද්‍යාත්මකව සාක්ෂි ගෙනහැර දැක්වීමට අවශ්‍ය වේ.

M. charantia (සිංහල : ගම් කරවිල, ද්‍රවිඩ : Pakal) බෙහෙත් කරල් වශයෙන් සකසා දියවැඩියා (Diabetes Mellitus) රෝගයට පිළියම් වශයෙන් වෙළඳපොළට ඉදිරිපත් කර ඇත. මෙසේ ඉදිරිපත් කෙරෙන ඖෂධය, බටහිර වෛද්‍ය ඖෂධ වර්ග මිනිසුන්ට දීම සඳහා සුදුසු වන බවට ලියාපදිංචි කිරීමට පෙර පැවැත්වීමට නියමිත විධිමත් රසායනික අත්හද බැලීම් වලට භාජනය වී නොමැත. මෙම සමාලෝචනයෙහි අරමුණ වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේදීත්, විදේශීයයන්හිදීත් *M. charantia* සහ එහි වනගත ප්‍රභේදය වන *M. dioica* (සිංහල : තුඹ කරවිල, ද්‍රවිඩ Falupalagakalungai හෝ Thumbai) පිළිබඳව ඉටුකර ඇති විද්‍යාත්මක කටයුතු සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබා දී එහි ඇති මධුමේහරෝධක (antidiabetic) සහ ගබ්සාකාරක (abortifacient) හා ජර්ධනකාරක (gastroprotective) විභවතාව එළිදැක්වීමයි.

M. charantia සහ *M. dioica*

ගෙවතු වල සුලභව වගා කෙරෙන එළවළු වර්ගයක් වන *M. charantia* (සිංහල: ගම් කරවිල, ද්‍රවිඩ Pakal) ශ්‍රී ලාංකිකයන්ට අමුතුවෙන් හඳුන්වාදීම අවශ්‍ය නොවේ. *M. dioica* (සිංහල: තුඹ කරවිල, ද්‍රවිඩ Palupalagakalungai හෝ Thumbai) යනු *M. charantia* වර්ගයේ වනගත ප්‍රභේදයයි. එය ශ්‍රී ලංකාවේ පහතරට වියළි කැලෑ ප්‍රදේශවලත්, ඉන්දියාවේ සහ සිංගප්පූරුවේ ත් දක්නට ලැබෙන ආකන්ද මුල් සහිත බහුවාර්ෂික ශාකයකි. දික්වූ ආකන්ද මුල් සහිත පුමාංගී සහ ජායාංගී ශාක දක්නට ලැබේ. මොනරාගල ප්‍රදේශයේ මෙම ශාකයක් එහි ස්වාභාවික පරිසරයෙහි පිහිටා ඇති අයුරු පළමුවන චිත්‍රයෙන් පෙන්වුම් කෙරේ. දෙවන චිත්‍රයෙන් පෙන්වුම් කෙරෙන පරිදි, *M. dioica* සහ *M. charantia* වල එල හෙවත් ගෙඩි පෙනුමෙන් එකිනෙකට වෙනස්ය. *M. charantia* එලය දිගින් සෙ.මී. 5-15 අතර වෙයි. නොපැසුණු අවස්ථාවේ කොළ පැහැයෙන් යුත් එය ඉදුණුවීම තද තැඹිලි පැහැය ගනී. *M. dioica* වල එලය දිගින් *M. charantia* එලයෙන් අඩක් (සෙ.මී. 2.5-6.3) පමණ වෙයි. ඉලිප්සාග හැඩයෙන් යුත් එය උල් හැඩයෙන් යුත් සම ප්‍රමාණයේ පිටිකා වලින් සනව ආවරණය වී ඇති අතර වඩාත් තද කොළ පැහැයෙන් යුක්තය. *M. charantia* හා සැසඳීමේදී එහි ඇට බහුලය, එම ඇට මදවශයෙන් සහ අසම ලෙස රැලි සහිත වී ඇත. දිගින් සෙ.මී. එකක් වන මෙම ඇට රතු පැහැති කල්කයකින් ආවරණය වී ඇති ආකාරය දෙවන චිත්‍රයෙන් පෙන්වුම් කෙරේ.

සාම්ප්‍රදායික මත

M. charantia

ශ්‍රී ලංකාවේ ඉන්දියාවේ මෙම ශාකයෙන් ගනු ලබන ජනහිෂග්වේදීය ප්‍රයෝජන ගණනාවකි. මෙහි ඵලය වායුස්ණ, ආමාශයික, කාමවර්ධන, විරේක, ප්‍රතිජීවර ගුණයන්ගෙන් යුක්ත යයි ද රුධිර රෝග, නයි විෂ, පාවනය, මහාන්ත්‍රික ප්‍රදහය සහ කොළරාව සුව කරන බවද පැවසේ. මෙහි පත්‍ර සංගමාලයට, ලාදුරුරෝගයට සහ මැලේරියාවටද, මෘදු විරේකයක් වශයෙන්ද ගනු ලැබේ. මේ අතර, බාහිර වශයෙන් එය සකේබ්ස් සහ යටිපතුල් දැවිල්ලට ශරීරයේ මතු පිටින් යොදන පිලියමක් වශයෙන්ද, ලුණු සහ ගම්මිරිස් සමග මිශ්‍ර කර රාත්‍රියේ ඇස් නොපෙනීමට (night blindness) පිලියමක් වශයෙන් අක්ෂිකූපය වටා ගැල්වීමටද යොදාගනු ලැබේ. එහි මූල ගබ්සාකාරකයක් වශයෙන්ද ක්ෂරජීවීන් රෝගයට පිලියම් වශයෙන්ද යොදාගනු ලැබේ. කියුබාවේ මෙය දියවැඩියාවට සහ උදරයේ හිඳන්ගත වුණ වලට ප්‍රතිකර්ම කිරීමේදීද භාවිතයට ගැනෙයි.

M. dioica

සුවය ලබමින් සිටින රෝගීන්ට දෙන පත්‍රවූත් පෝෂ්‍යදායීවූත් ආහාරයක් ලෙස *M.dioica* ඇතැම් අය හඳුන්වති. ගෙදරදෙර සුභාගේ මුත්‍ර ස්පර්ශවීමෙන් හටගන්නා රෝගයටද, ගම්මිරිස්, පොල්කිරි සහ සඳුන් මිශ්‍රකර හිසරදයටද මෙය ශරීරයේ පිටතින් භාවිතා කරනු ලැබේ. ඉන්දියාවේ, ශ්‍රී ලංකාවේ මෙහි ගැහැණු ශාකය කාමවර්ධකයක්, ප්‍රතිහෙල්මින්තකයක් කැස්සට ශ්ලේෂ්මල හාරකයක් හා ක්ලෝමිය ශ්වාසයම සඳහා පිලියමක් වශයෙන් යොදා ගෙන ඇත. එහි ගෙඩි ආමාශයික විරේකයක් සහ ප්‍රති ජීවරකයක් වශයෙන් ද කමලාව, අධික ලෙස කෙල ඉතිම සහ හෘදයාබාධයන්ට පිලියම් වශයෙන් යොදාගෙන ඇත. පිරිමි ශාකයේ ආකන්ද tuberous මූලය, නයිත් ගෝනුස්සන් වැනි සතුන් දෂ්ඨ කිරීමෙන් හට ගන්නා විෂටද බරවා රෝගයටද පිලියම් වශයෙන් යොදාගෙන ඇත. එය නාගයින් දෂ්ඨ කිරීමට අගනා ඖෂධයක් වන බව සුශ්‍රුතයේ සඳහන් වෙයි.

රසායනික ගුණාංග

මෙම අංශයේ කටයුතු වැඩි වශයෙන්ම සිදුකර ඇත්තේ ගම් කරවිල වලට අදාලවය. *M. charantia* වලින් වෙන් කරගත් ප්‍රධානතම රසායනික සංඝටකයන් වන්නේ ස්ටෙරොයිඩ් ශ්ලයිකොසයිඩ් වර්ග සහ ප්‍රෝටීන් වර්ගය. සම්පූර්ණ ශාකයෙන්, ඵලයෙන් සහ ඇටවලින් වෙන් කරගනු ලබන ශ්ලයිකොසයිඩ් වර්ග අතර, cucurbitacins නමින් හැඳින්වෙන triterpenoid වර්ගද, hypoglycaemic කාරකයක් යයි සැලකෙන charantin ද වෙයි. මෙතෙක් වෙන් කර ගන්නා ලද ප්‍රෝටීන් වර්ග අතර, ශ්ලයිකො ප්‍රෝටීන් වර්ග වල alpha සහ beta momorcharin වර්ගද ඉන්සියුලින් වැනි ප්‍රෝටීනයක් වන polypeptide, Phypoglycaemic ද වේ. *M.dioica* වලින් ශ්ලයිකො ප්‍රෝටීනයක් වෙන් කරගෙන ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ ඉන්දියාවේ මෙම ගම් කරවිල ශාකයෙන් ගනු ලබන ජනහිෂග්වේදීය ප්‍රයෝජන ගණනාවකි. මෙහි ඵලය වායුස්ණ, ආමාශයික, කාමවර්ධන, විරේක, ප්‍රතිජීවර ගුණයන්ගෙන් යුක්ත යයි ද රුධිර රෝග, නයි විෂ, පාවනය, මහාන්ත්‍රික ප්‍රදහය සහ කොළරාව සුව කරන බවද පැවසේ. මෙහි පත්‍ර සංගමාලයට, ලාදුරුරෝගයට සහ මැලේරියාවටද, මෘදු විරේකයක් වශයෙන්ද ගනු ලැබේ. මේ අතර, බාහිර වශයෙන් එය සකේබ්ස් සහ යටිපතුල් දැවිල්ලට ශරීරයේ මතු පිටින් යොදන පිලියමක් වශයෙන්ද, ලුණු සහ ගම්මිරිස් සමග මිශ්‍ර කර රාත්‍රියේ ඇස් නොපෙනීමට (night blindness) පිලියමක් වශයෙන් අක්ෂිකූපය වටා ගැල්වීමටද යොදාගනු ලැබේ. එහි මූල ගබ්සාකාරකයක් වශයෙන්ද ක්ෂරජීවීන් රෝගයට පිලියම් වශයෙන්ද යොදාගනු ලැබේ. කියුබාවේ මෙය දියවැඩියාවට සහ උදරයේ හිඳන්ගත වුණ වලට ප්‍රතිකර්ම කිරීමේදීද භාවිතයට ගැනෙයි.

හිපග්වේදීය ගුණාංග

සතුන් ආශ්‍රයෙන් කළ අධ්‍යයනයන්හිදී මෙහි 1 වන සටහනෙහි දැක්වෙන පරිදි *M. charantia* වලින් ඇතිවන බලපෑම් රාශියක් පෙනී ගොස් ඇත. මේ අතුරින් වඩාත් වැදගත් ඒවා පසුව සාකච්ඡාවට භාජනය කෙරෙනු ඇත.

ගම් කරවිලවල හිපග්වේදීය බලපෑම

බලපෑම	ශාකයේ කොටස
මධුමේහරෝධක (Antidiabetic)	එල. ඇට
ගබ්සාකාරක (Abortifacient)	ඇට
පිලිකා රෝධකප්‍රතිශ්වේතරක්තක (Anticancer and antileukaemic)	එල. ඇට
වෛසිරස් රෝධී (Antiviral)	ඇට
එච්.අයි. වසිරස් රෝධී (Anti HIV activity)	ඇට
ප්‍රතිප්‍රදහක (Anti-inflammatory)	සමස්ථ ශාකය
නිර්වේදනික (Analgesic)	සමස්ථ ශාකය
පාචක වුණ රෝධී ක්‍රියාකාරීත්වය (Anti peptic ulcer activity)	එලය
ප්‍රති ආක්ෂේපක හෙවත් වලිප්පු මර්ධක (Anticonvulsant)	සමස්ථ ශාකය

මධුමේහ රෝධක ක්‍රියාකාරීත්වය

මෙහි දෙවන සටහනේ දැක්වෙන පරිදි මනා සෞඛ්‍ය තත්වයෙන් පසුවන සතුන් තුළ ගම් කරවිලවල යුෂ නිස්සාරනයෙහි ඇති මධුමේහ රෝධක බලපෑම පිලිබඳව දේශීය වශයෙන්ද, විදේශයන්හිදී ද, සැලකිය යුතු සාක්ෂි ප්‍රමාණයක් ලැබී ඇත. අන්හද බැලීම් වශයෙන් ප්‍රේරිත (induced) මධුමේහ රෝගී සතුන් තුළද, ඉන්සියුලින් නිෂ්පාදනය කරන pancreatic beta සෛල අර්ධ වශයෙන් විනාශ වූ විට මෙම බලපෑම් ඇතිවිය. මිනිසුන් කෙරෙහි එහි එලදයි බව අධ්‍යයනයන් කිහිපයකදී පෙන්වුම් කරනු ලැබ ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ ඉන්සියුලින් කෙරෙහි නොරැදී දියවැඩියා රෝගීන් ආශ්‍රයෙන් කරන ලද පරීක්ෂණයකදී, ග්ලූකෝස් ග්‍රෑම් 50 ක අභියෝගයකට මුහුණ දීමට පෙර, කරවිල ගෙඩියෙහි යුෂ මිලි ලීටර් 100 ක් මුඛ මාර්ගයෙන් දීමෙන් රෝගීන් අතුරින් 73% කගේ රුධිර ග්ලූකෝස්වල 23% ක අඩුවීමක් පැයක් ඇතුළත පෙන්වුම් කෙරිණ. එක්සත් රාජධානියේ කරන ලද අධ්‍යයනයකදී මෙබඳු රෝගීන්ට යුෂ මිලි ලීටර් 50 ක් දීමෙන් ග්ලූකෝස් මට්ටමේ මෙවැනිම අඩුවීමක් (පැයක් තුළ 20% කින්) දක්නට ලැබිණ. එලය පිසීමෙන් හෝ වියලීමෙන් එහි මන්දමධුරක්ත ක්‍රියාකාරීත්වය අඩු නොවීය. බදින ලද ගෙඩි ආහාරයට දීමෙන් සති 11 ක් තුළ ඉහතකී ආකාරයේ රෝගීන් තුළ ග්ලූකෝස් පිලිබඳව මෙයට වඩා අඩු එහෙත් සැලකිය යුතු දියුණුවක් දක්නට ලැබිණ. මෙම දියුණුව මට්ටම් අඩුවීම හා ආශ්‍රිත වුවකි. එමගින් රුධිර සීනි පිලිබඳ මනා පාලනයක් පෙන්වුම් කරයි. සෞභෞති වේලන ලද ගෙඩිවලින් සැකසූ කුඩු දිනකට දෙවරක් බැගින් දින 7 ක කාලයක් දීමෙන් ඉහත සඳහන් කළ ආකාරයේ රෝගීන් තුළ රුධිර සීනි ප්‍රමාණයේ අඛණ්ඩ අඩුවීමක් පෙන්වුම් කෙරිණ. ගම් කරවිල ඇටවලින් නිස්සාරණය කරගත් ප්‍රෝටීනය වන polypeptide P. අපි වර්ම වශයෙන් එන්නත් කිරීමෙන් අධිශ්වර්ම (subcutaneous) ඉන්සියුලින් කෙරෙහි රුදී ලාබාල රෝගීන් තුළද, එසේ නොරැදී රෝගීන්

තුලද රුධිර සිති ක්‍රියාකාරීත්වයට හේතු වෙනැයි මෙයින් කිව නොහැකිය. ගෙඩියෙහි යුෂ මුඛයෙන් ගැනීම ඉන්සියුලින් මත රු.දී මධුමේහයට එලදැයි නොවන බවක් පෙනී යයි.

මාෂධය පිළියෙල කරන ආකාරය අනුව, ක්‍රියාකාරීත්වය පවතින කාලසීමාවට වෙනස්වන බවක් පෙනී යයි. යුෂය වඩාත් ඉක්මණින් ක්‍රියා කරන අතර, උපරිම එලදැයි බව පලමු පැය තුල පෙන්නුම් කරයි. ක්‍රියාකාරීත්වය පවතින උපරිම කාලසීමාව පැය 5 ක් පමණ වෙයි. අනෙක් අතට ගෙඩියක කුඩු වඩාත් දිගු කාලවේලාවක්, එනම් පැය 24 ක් පමණ ක්‍රියාකාරී වන අතර උපරිම එලදැයි බව ශරීරගත වීමෙන් පැය 10 කින් පමණ ඇති වෙයි.

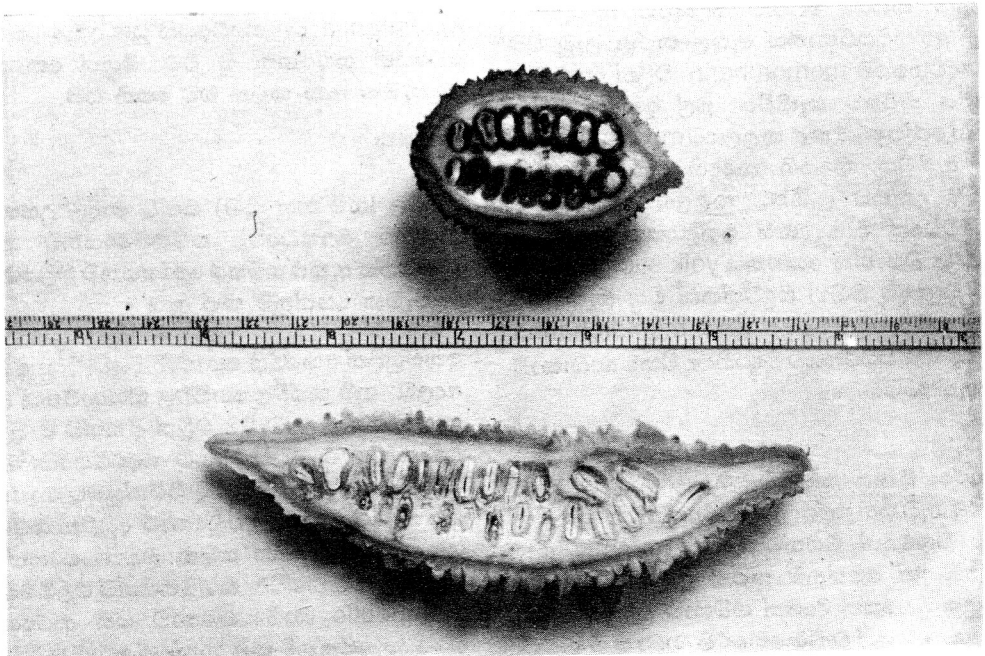
මධුමේහයේදී ක්‍රියාකාරීත්වය ඇතිවන ආකාරය

මන්දමධුරක්ත ක්‍රියාකාරීත්වයට මැදිහත්වීමට නම් අන්තරාශයේ (ඉන්සියුලින් නිෂ්පාදක ස්ථානයේ) සාධා බිවා සෛල කීපයක් අනිවාර්යයෙන්ම නිබිය යුතු බව ගම් කරවිල ගෙඩි පිළිබඳව කරන ලද සමස්ථ කටයුතු වලින් පෙන්නුම් කෙරේ. මන්දමධුරක්ත ක්‍රියාකාරීත්වයට මැදිහත් වීමට ඉඩ ඇති ක්‍රමයන් මෙසේය.

1. අන්තරාශයේ සාධන බිවා සෛල ඔස්සේ ඉන්සියුලින් නිකුත්වීම උත්ප්‍රේරණය කිරීම.
2. ග්ලයිකොජන් නිකුත්වීම අඩු කිරීම.
3. නිබෙන ඉන්සියුලින්වල ක්‍රියාකාරීත්වය වැඩිදියුණු කිරීමෙන් ග්ලූකෝස් උපයෝජනය වැඩිදියුණු කිරීම.
4. ග්ලූකෝස් අන්ත්‍රය මගින් අධිශෝෂණය කරගැනීම අඩු කිරීම.

ස්ථූල මීයන්ගෙන් වෙන් කරගත් අන්තරාශයක දිපිකාවලින් තලස්ථව පර්යේෂණ කිරීමේදී *M. charantia* ගෙඩියෙහි යුෂ මගින් ග්ලූකෝස් වැඩිදියුණුවීම, ජලාස්මයක ඉන්සියුලින් සාන්ද්‍රණයේ වැඩිවීමක් ආශ්‍රිතව සිදුවන බව පෙනී ගියත් ඇත්තෙන්ම එය එසේ නොවන්නේය. තවද ඉන්සියුලින් මත නොරු.දී මධුමේහයේදී ගෙඩියෙහි පල්පයෙන් සැලකිය යුතු මන්දමධුරක්ත බලපෑමක් පෙන්නුම් කෙරුණු නමුදු, එසේ නොරු.දී මධුමේහය සහිත මීයන් තුල සැලකිය යුතු මන්දමධුරක්ත බලපෑමක් ඇති නොවිණ. තවද, ගෙඩියෙහි යුෂයෙන් සාමාන්‍යය මීයන් තුල, ග්ලූකෝස් පර්යන්ත වශයෙන්, අක්මා ග්ලයිකොජන් බවට පරිවර්තනය වීම වැඩිවන බැව් ඇතැම් ශ්‍රී ලාංකික විද්‍යායින් විසින් පෙන්නුම් කර ඇත. ස්ට්‍රෙප්ටොසොටොසින් මගින් උත්ප්‍රේරණය කළ මධුමේහය සහිත හාඩුන් සම්බන්ධයෙන් ඇටවල නිස්සාරිත හාවිතා කිරීමෙන් ද මෙබඳු ප්‍රතිඵල වාර්තා කර ඇත. මෙසේ *M. charantia* වලින් යාකෘතික කාබෝහයිඩ්‍රේට් පරිවෘත්තිය කෙරෙහි බලපෑම් ඇතිවන බැව් නිර්ණය කළ හැකිය. ගෙඩියෙහි උණුසුම් මදසාරිය හෝ උණුසුම් ඇසිටෝන් හෝ උණුසුම් විජල නිස්සාරිතයෙන් තනි තනි ආන්ත්‍රික කොටස් වලට ග්ලූකෝස් උකහා ගැනීමට බාධා කිරීමේ බලපෑමක් පෙන්නුම් කර ඇතත් ආන්ත්‍රික වශයෙන් ග්ලූකෝස් අවශෝෂණයට එය බලපාන්නේද යන්න එතරම් ස්ඵරව කිව නොහැක.

කෙසේ වුවද, මීයන්ට *M. charantia* නිස්සාරිතය, මුඛයෙන් දීමෙන් ආන්ත්‍රික ග්ලූකෝස් අධිශෝෂණයට පරිබාහිරව රුධිර ග්ලූකෝස් මට්ටම් අඩුවිය. දැනට ලැබී ඇති දත්තයන්ගෙන්, ගම් කරවිල මුඛයෙන් ගැනීමෙන් මන්දමධුරක්තය ක්‍රියාකාරීත්වය ඇතිවන නිශ්චිත ක්‍රමය නිර්ණය කළ නොහැකි වන නමුදු,

අන්තරායයක මෙන්ම බහිෂ්චන්ද්‍රායයක ක්‍රියාකාරීත්වයන් ද ඇතිවන බව සාක්ෂි වලින් පෙනීයනු ලබයි.

Gastroprotective ක්‍රියාකාරීත්වය

ගම් කරවිලවල ජලීය නිස්සාරිත දෛනිකව මුඛයෙන් දීමෙන් මධුමේහයෙහි ඇතැම් දීර්ගකාලීන complications අඩු බැව් පෙනී ගොස් ඇත. alloxan මගින් ප්‍රේරිත මධුමේහයේ දී, මාස දෙකක් මුළුල්ලේ සුෂ මුඛයෙන් ශරීරගත කිරීමෙන් පාලක සතුන් හා සංසන්දනයේදී මාසුරාකාර පාරාන්ධතා (lenticular opacities) පහළවීමේ ප්‍රමාදයක් පෙන්වනු ලබයි. මෙම බලපෑම, පිලියමට භාජනය වී බන්ධායම පෙන්වනු ලබන පසු රුධිර සීනි මට්ටමට සම්බන්ධතා කෙරෙහි, ගම් කරවිල ඇට නිස්සාරිතය මගින්, පාලක සතුන් හා සසඳන විට කොලස්ටරෝල් විනිර්මූලක මේද අම්ල සහ ව්‍යුහගත සිරුරු මට්ටමට සාමාන්‍ය සීමාවන් කරා අඩු කෙරෙහි.

ගබසා ක්‍රියාකාරීත්වය

ගම් කරවිල වලින් වෙන් කරගත් ප්‍රෝටීන් (alpha and beta momorcharins) වලකැපී පෙනෙන ලක්ෂණය වූයේ, ජ්වයේ cucurbitaceae කුලයේ තවත් සාමාජිකයන් වන *Trichosanthes kirilowii* වල මූල ආකන්දයෙන් වෙන්කර ගත් ගබසාකාරී ප්‍රෝටීනයක් වන Trichosanthin වලට සමානුරූප ජෛව රසායනික ගුණාංග සහ ඒ හා සමාන ව්‍යුහයක් තිබීමයි. trichosanthin දැනට මසජ ප්‍රේරකයක් වශයෙන්ද, (trophoblastic tumours) වලට පිලියමක් වශයෙන්ද විනයේ අත්හද බැලීම් වල භාජනය වෙමින් පවතී. පෝෂ්පලා සිට අර්බුද momorcharin කලලය තැන්පත්වීමේ ක්‍රියාවලියට බාධා පමුණුවන බව මෙතෙක් කරන ලද අධ්‍යයනයන්ගෙන් පෙන්වනු ලබයි. ලැබී ඇති සාක්ෂි වලින් වැඩි කොටස, තැන්පත් වීමට පෙර කලලයේ වර්ධන හැකියාව කෙරෙහිද සාර්ථක තැන්පත්වීම සඳහා අවශ්‍ය ගර්භාශයක විචල්‍යතාවන්ටද සාදුට බලපෑම් ඇති කරන බැව් ඇගයීම කරයි. මියන්ට දෙලොස්වන දිනයේ intraperitoneally අන්තර්පරිතානීය ඇතුල් කරනු ලැබූ විට ඇල්ෆා සහ බීටා දෙවනියේම momorcharin වලින් වාර මැද ගබසාවන් ප්‍රේරණය කිරීමට හැකිවිය. මුල් ඉන්ද්‍රිය ජනන අවස්ථාවේදී මියාගේ රෝපණය කල කලලයට momorcharins වලන බලපෑම් ද ඇතිවිය. හිසෙහි කඳෙහි සහ ගාත්‍රාවල රූපවේදී වෙනස්වීම් දක්නට ලැබිණි. කලලය තැන්පත් වූ වහාම ඵලඹෙන අවධියේ දී වැදගත් ඉන්ද්‍රියයක් වශයෙන් ක්‍රියාකරන අන්තරංග බිජාන්ත සෞතනය yolk sac කෙරෙහි ඇතිවන අහිතකර බලපෑම මගින් සිදුවන්නක් විය හැක. මීට අමතරව නලස්ථව පරික්ෂා කිරීමේදී මෙම momorcharins වලින් ප්‍රතිශක්ති උණුකා වසිරිසයට එරෙහිවද විභව බාධාකාරී ක්‍රියා කාරීත්වය ඇති කරයි.

අපගේ රසායනාගාරයේදී කල අත්හද බැලීම් වලදී *M.charantia* (ගෙඩි සහ *M. dioica* ඇට සහ මුල්වල) ඇයිටොන් නිස්සාරිතයන් අන්තර්පරිතානීය වශයෙන් මියන්ට දීමෙන් සැලකිය යුතු ගබසා ක්‍රියාකාරීත්වයක් පෙන්වනු ලබන ලදී. එහෙත් ගම් කරවිල ගෙඩියේ සුෂ මුඛයෙන් දීමෙන් ගබසාව උත්ප්‍රේරණය නොවූ අතර හුණයේ කලලයේ වැඩිම කෙරෙහි බාධා පැමිණිවිය. අනෙක් අතට *M. dioica* ගර්භණි අවස්ථාවේදී මුඛයෙන් දීමෙන් කිසිදු හානිකර බලපෑමක් ඇති නොවීය.

දෙවර්ගයෙහි ගෙඩිවල නිස්සාරිතයන්ගේ ජර්වකාරක බලපෑම අපගේ රසායනාගාරයේදී අගයන ලදී. *M. dioica* වල දළ නිස්සාරිතය, සාමාන්‍ය මියන්තුල විභව ක්‍රියාකාරීත්වයක් පෙන්වනු ලබන අතර, විවිධ ulcerogens මගින් ප්‍රේරණය කල නියුණු ජර්වක වුණ (gastric lesions) වැලඳීම වැලැක්වීමත්, ඇයිටික් අම්ලය මගින් ප්‍රේරණය වන අර්බුදකාරී ජර්වක ග්‍රහණී වුණ (gastroduodenal ulcers) සුව වීම වැඩිදියුණු කළේය. *M. charantia* ජර්වකාරකකයක් වශයෙන් එතරම් විභවතාවක් නොපෙන්වීය. එමගින් එතනෝල් සහ ඇස්පිරින් නිසා ප්‍රේරණය වූ දරුණු ජර්වක වුණ සැලකිය යුතු අන්දමින් වැලැක්වූ නමුදු ඉන්ද්‍රියමෙහි නිසා ප්‍රේරණය වූ රක්තපාතික (haemorrhagic) හානි නොවැලැක්වූ අතර අර්බුදකාරී ජර්වක වුණ සුව කිරීමේදී දියුණුවක් නොපෙන්වීය. එතනෝල් හේතුකොටගෙන උත්ප්‍රේරණය වන වුණ වලට එරෙහිව *M. dioica* වල අගය ID₅₀ අගය ශුද්‍ර බරින් m.g 9.23 m.g 1.67/100 g විය. (95% විශ්‍රමිත සීමාවන් 3.36-25.11 m.g/100 g. ශරීර බර) *M. dioica* ගෙඩියෙහි නිස්සාරිතයන් (pylorus ligated) අලාර බන්ධිත මියාගේ මුලස්ථ ජර්වක අම්ල නිකුතුව කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති නොවීය. එයින් පෙන්වනු ලබන්නේ එහි ජර්වකාරක ක්‍රියාකාරීත්වය අම්ලයෙන් පරිබාහිරව ස්වාධීනව සිදුවන බවයි. ගෙඩියෙහි නිස්සාරිතයන් අලාර තත්වයන් යටතේ ජර්වක ශ්ලේෂ්මලය පෙල ස්ථරයන්ගේ ප්‍රමාණයද වැඩි කල අතර එතනෝල් වල බලපෑමට නිරාවරණය වූ විට එය මියුසින් අන්තර්ගතයද සැලකිය යුතු අන්දමින් වැඩි කළේය. ප්‍රතිඵල අනුව පෙනී යන්නේ *M. dioica* මියා තුල ජර්වකාරකකයක් වන බවයි.

විෂ වේදය

අප විසින් කරන ලද අධ්‍යයනයන්ට අනුව *M. dioica* සහ *M.charantia* වල ගෙඩියෙහි සුෂ දරුණු සහ අර්බුදකාරී ලෙස මුඛයෙන් ශරීරගත වූ විට, මියන් කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කරන බව පෙනී යයි.

නිගමන

කරවිල (ගම් සහ තුබ) සත්ව මාදිලි උපයෝගී කර ගනිමින් ප්‍රාථමික ඖෂධවේදී පරිහරණයකට භාජනය කිරීමේදී, මධුමේහය ඇතුළු සමහර රෝගයන්ට පිලියම් කිරීමේලා යහපත් බලපෑමක් පෙන්වනු ලබන ලදී.

ඉන්සියුලින් කෙරෙහි නොරැඳී දියවැඩියා රෝගීන් කීපදෙනෙකුට අදාලව, ගම් කරවිල ගෙඩිවල නිස්සාරිතය ආශ්‍රයෙන් කරන ලද සායනික අත්හද බැලීම් වලින් ද සත්ව මාදිලි ඇසුරින් ලබාගත් දත්ත සනාථ වෙයි. ගෙඩි දෙවර්ගයෙහිම නිස්සාරිත මියා ඇසුරින් ප්‍රාථමික විෂවේදී පිරික්සුමට භාජනය කිරීමෙන් හැගී ගියේ, දරුණු සහ අර්බුදකාරී අසුරින් ශරීරගත වීම සැලකිය යුතු තරම් ආරක්ෂා සහිත බවයි. එහෙත් ලැබී ඇති දත්ත පැහැදිලි සහ නිශ්චිත නිගමනයන්ට එලඹීමට ප්‍රමාණවත් නැත. therapeutic කාර්යක්ෂමතාව සහ ආරක්ෂාදයී බව අවසන් වශයෙන් පෙන්වනු ලබන හැක්කේ රෝගීන් වඩා විශාල සංඛ්‍යාවක් සම්බන්ධ කර ගනිමින් නිසි පරිදි සැලසුම් කල සායනික පර්යේෂක කිරීමෙන් අනතුරුව පමණි.